

Se mottakere

Saksbehandler, innvalgstelefon

Liudmila Pechinkina, 37017847

Tillatelse etter forurensningsforskriften til mudring ved gnr./bnr. 78/180 i Tvedestrand kommune

Fylkesmannen gir Nina Wiencke Gerner og Bent Thorvald Gerner tillatelse til mudring av inntil 110 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 78/180 i Tvedestrand kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr på kr 16 600 kr.

Dere kan påklage vedtaket innen tre uker.

Vi viser til søknad av 21.11.2019 om mudring ved gnr./bnr. 78/180 i Tvedestrand kommune og vedlegg til søknaden og e-post fra Mur- og skjærgårdstjenester AS av 01.04.2020.

1 Vedtak

Fylkesmannen i Agder gir Nina Wiencke Gerner og Bent Thorvald Gerner tillatelse til mudring av inntil 110 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 78/180 i Tvedestrand kommune. Rammen inkluderer 10 % feilmargin i forhold til de omsøkte volumene. Overskuddsmassene fra mudring skal leveres til et godkjent avfallsanlegg.

Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Som forhåndsvarslet i brev av 28.02.2020, skal dere betale et gebyr for Fylkesmannens saksbehandling. Gebyret fastsettes til sats 7, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Dette tilsvarer kr 16 600. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Faktura med

innbetalingsblankett ettersendes av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2 Sakens bakgrunn

Mur- og skjærgårdstjenester AS søker på vegne av Bent Thorvald Gerner og Nina Wiencke Gerner om tillatelse til å mudre ca. 100 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 78/180 i Tvedestrand kommune. Formålet med tiltaket er å øke dybden foran privat brygge som er eneste adkomst til eiendommen. Mudringen planlegges gjennomført over et sjøbunnsareal på ca. 70 m² fra lekter. Ifølge sedimentundersøkelsene gjennomført i forbindelse med den omsøkte mudringen, er massene betydelig forurensset med bl.a. flere polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH-forbindelser) og tributyltinn (TBT).

I gjeldende kommuneplan er arealformålet i tiltaksområdet bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.

Tvedestrand kommune v/byggesak ga den 13.02.2020 tillatelse til tiltaket etter plan- og bygningsloven § 21-4.

2.1 Rettslig grunnlag

Tillatelse til mudring fra fartøy kan gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3. I tillatelsen kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensningen fører til skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 16.

Når Fylkesmannen avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Saken er også vurdert etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven og §§ 4 og 12 i vannforskriften.

3 Saksgang

Fylkesmannen sendte den 28.02.2020 søknaden på høring til aktuelle myndigheter og berørte parter. Vi har fått følgende kommentarer:

Agder fylkeskommune skriver i e-post av 11.03.2020 at de ikke har noen merknader til saken, og viser videre til uttalelse fra Norsk maritimt museum som minner om meldeplikten:

«Dersom det under arbeider i sjøen oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet (for eksempel vrakdeler, keramikk, bearbejdet flint, glass, kritt Piper eller annet), må arbeidene straks stanses og museet varsles, jf. kml § 14 tredje ledd. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt».

Fiskeridirektoratet region Sør skriver følgende i brev av 24.03.2020:

«Fiskeridirektoratet region Sør mener det er svært negativt at miljøgifter slippes ut i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt, representerer en potensiell fare for mennesker og dyr. Det må stilles strenge krav til å redusere utslipp til sjø som er skadelig for det naturmiljøet. Spesielt har miljøfarlige stoffer negative konsekvenser til gyte- og oppvekstområder for marine organismer og for fiskeriene i utslippenes influensområder. Et viktig stikkord er – mattrygghet og helse.

Omsøkte tiltak er tenkt gjennomført i et bløtbunnsområde av regional verdi. Grunne

bløtbunnsområder – herunder også ålegresslokaliteter, utgjør viktige beiteområder for mange arter av fisk og fugl. Bløtbunnsarter er i hovedsak stasjonære og påvirkes av faktorer direkte på de stedene de befinner seg. Inngrep som mudring, vil endre produktiviteten og det biologiske mangfoldet i det området som blir berørt varig eller for en kortere periode.

Det omsøkte tiltaket vil ikke komme i konflikt med øvrige fiskeriinteressene i området.
<https://kart.fiskeridir.no/fiskeri>.

Fiskeridirektoratet region Sør vurderer all mudring som lite ønskelig i forholdet til bløtbunnsområdet og deres betydning sett i en større økologisk sammenheng. Ut i fra totalbildet mht. bestander av villfisk på Skagerrakkysten er alle grundtvannsomådene svært viktig å bevare.

Dersom det blir gitt tillatelse til mudring av ovennevnte tiltak må tiltaket vurderes mht. størrelse, behov og må gjennomføres på en skånsom måte som mulig, slik at omliggende miljø i så liten grad som mulig påvirkes. Kontaminerte muddrede masser må deponeres i godkjent deponi på land. Mudring må eventuelt foregå i perioden september - januar av hensyn til det marine naturmiljøet.»

4 Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Mudring påvirker det akvatiske miljø på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. hva slags masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan mudringen skal gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av mudring er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, samt endring av bunnssubstratet og ødeleggelse av bløtbunnsfauna. Dersom sedimentene er forurenset, kan også forurensning spres under mudring. Vi har vurdert det ovennevnte i det som følger.

Resultatene av sedimentundersøkelsen gjennomført i tiltaksområdet av NIVA i desember 2018, viser at sedimentene er forurenset med enkelte metaller, TBT og flere PAH-forbindelser. Konsentrasjonene av kadmium, sink og acenaftylen tilsvarer tilstandsklasse III (moderat), konsentrasjonene av kobber, pyren, benzo(a)antracen, krysen, benzo(a)pyren, indeno(1,2,3-cd)pyren og PAH16 tilsvarer tilstandsklasse IV (dårlig), og konsentrasjonene av TBT og fluoranten tilsvarer tilstandsklasse V (svært dårlig), jf. veileder 02:2018 «Klassifisering av miljøtilstand i vann». Videre viser undersøkelsen at sedimentene består av høy andel av småpartikulært materiale (silt og leire). Det er kjent at mange miljøgifter er hydrofobe og binder seg til små partikler. Disse partiklene kan lett virvles opp under tiltak i sedimenter og spres i vannmassene. Ettersom sedimentene i tiltaksområdet er å anse som svært forurensede, vurderer vi risikoen for spredning av forurensning som stor når den omsøkte mudringen gjennomføres. Bruk av avbøtende tiltak (f.eks. siltgardin) kan hindre/reducere spredning av forurensede partikler. Vi stiller derfor vilkår om bruk av siltgardin eller andre avbøtende tiltak med tilsvarende effekt, jf. vilkår 2. Vi stiller også krav om visuell kontroll med partikkelspredning som skal loggføres og dokumenteres med bilder, jf. vilkår 4.

Ifølge Miljødirektoratets kartløsning naturbase, ligger tiltaksområdet i naturtypen «bløtbunnsområde i strandsonen», Oksefjorden 11 (ID BM00024382), av regional verdi (B-lokalitet). Bløtbunnsområder i strandsonen er viktige for et stort antall arter, mange av disse er veldig små og lever nedgravd i sedimentene. Slike områder utgjør viktige beiteområder for fugl og fisk. Tiltak i B-lokaliteter bør med utgangspunktet i føre-var-prinsippet unngås i størst mulig grad, jf. Miljødirektoratet sin veileder M-350/2018 for håndtering av sediment. Den omsøkte mudringen er et lite engangstiltak som vil

berøre et relativt lite sjøbunnsareal. Vi vurderer det slik at tiltakets påvirkning på naturtypen vil være begrenset. Det er likevel viktig at mudringen ikke berører areal større enn det som omsøkt, jf. e-post av 01.04.2020. I det aktuelle tilfellet legger vi også vekt på at det kun er mulig å komme til eiendommen med båt.

En annen konsekvens av mudring er at det genereres støy. Støy kan påvirke adferd hos marine organismer og sjøfugl. Støy kan også redusere verdien av friluftsliv. Utfra tiltakets størrelse og omfang vurderer vi det likevel slik at effekter av støy er noe begrenset i dette aktuelle tilfellet.

Tidsperiode for tiltaksgjennomføring

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Vi forutsetter for øvrig at tiltaket skal utføres på en mest mulig skånsom måte for å unngå unødig skade på og forringelse av vannmiljøet og dets biologiske mangfold.

Overskuddsmasser fra mudring

Massene som oppstår ved mudring er i den konkrete saken å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 bokstav a andre ledd. I henhold til forurensningsloven § 32 første ledd skal næringsavfall bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes eller brukes på annen måte for nyttiggjøring. I det konkrete tilfellet er massene svært forurenset, og vi stiller krav om at massene skal leveres til et godkjent avfallsanlegg, jf. vilkår 1.

Etter at massene er tatt opp, er det ofte behov for avvanning av muddermassene før det foretas videre disponering. Overskuddsmassene fra den omsøkte mudringen vil mest sannsynlig inneholde mye vann grunnet høy andel av små partikler. Forutsatt at tiltaksområdet er omsluttet av bunnfestet siltgardin, vurderer vi det slik at overskuddsvannet fra avvanning kan slippes tilbake i tiltaksområdet. Selve avvanningen bør foregå på en måte som ikke medfører spredning av forurensning utenfor tiltaksområdet, jf. vilkår 3.

Naturmangfoldloven

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Fylkesmannen har bl.a. lagt følgende databaser til grunn for vurderingen: Naturbase kart (<https://kart.naturbase.no/>), Artskart (<https://artskart.artsdatabanken.no>) og Vann-nett (<https://vann-nett.no/portal/>). Når det gjelder effekter av påvirkningen, er miljøkonsekvenser av mudring godt kjent gjennom erfaringer fra lignende tiltak. Det finnes også omfattende forskning på effekter av miljøgifter på det akvatiske miljø. Grenseverdiene og klassegrensene i veilederen for grenseverdier er f.eks. fastsatt basert på tilgjengelig informasjon om miljøgiftenes virkning på organismer. Vi anser dermed at naturmangfoldloven § 8 er tilstrekkelig ivarettatt. På bakgrunn av det tillegger vi mindre vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Etter naturmangfoldloven § 10 skal tiltakets påvirkning på økosystemet vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er, eller vil bli, utsatt for. Tiltaket vil antakelig gi en midlertidig negativ miljøeffekt under gjennomføringen. Det er opplyst i søknaden at det er førstegangsmudring. Fylkesmannen mener likevel at tiltaket trolig ikke vil bidra til økning i den samlede belastningen av økosystemet i nevneverdig grad så fremt tillatelsens vilkår overholdes. Det må likevel påvises aktsomhet mht. ukjente miljøproblemer i området.

Tiltakshaver skal i henhold til naturmangfoldloven § 11 dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Avbøtende tiltak er et eksempel på det. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Vilkår om innskrenket tidsperiode og bruk av avbøtende tiltak for å hindre unødig miljøforringelse, er å anse som slike driftsmetoder. Vi anser ikke vilkår som disse for å være urimelige. Dette er løsninger som isolert sett er det beste for miljøet.

Vannforskriften

Vannforskriften har som hovedformål å beskytte, og om nødvendig forbedre eller gjenopprette, tilstanden i vannforekomster, med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god tilstand. Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, jf. vannforskriften § 4. Forringelse av vannforekomsten kan kun tillates dersom det foreligger adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

Tiltaksområdet tilhører vannforekomsten Sandøyfjorden, registrert med ID 0120020201-C i portalen Vann-nett. Vannforekomsten har ifølge portalen god økologisk og ukjent kjemisk tilstand. Det er risiko for at miljømålet om god økologisk og kjemisk tilstand ikke nås innen 2021. Det vises likevel til lav presisjon når det gjelder grunnlaget for klassifisering. Den omsøkte mudringen er et lite engangstiltak og berører kun en begrenset del av vannforekomsten. Etter vår vurdering er det rimelig å anta at tiltaket ikke vil forringe miljøtilstanden i Sandøyfjorden i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt vannforekomsten når miljømålet eller ikke (jf. vannforskriftens §§ 4 og 12) forutsatt at tiltaket gjennomføres i samsvar med tillatelsens vilkår. Vannforskriftens § 12 kommer dermed ikke til anvendelse i det aktuelle tilfellet.

5 Vilkår

1. Det kan mudres inntil 110 m³ masser i sjø over et areal som anvist på kart vedlagt e-post av 01.04.2020. Muddermassene skal leveres til et godkjent avfallsanlegg. Fylkesmannen skal ha kvittering på levering av masser.
2. Siltgardin eller andre spredningsbegrensende tiltak med tilsvarende effekt, skal benyttes under mudringen. Siltgardinet skal så langt det er mulig omslutte tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon. Etter at arbeidene er avsluttet, må siltgardinen bringes til godkjent mottak. Fjerningen må gjennomføres slik at partikler som har festet seg til gardinen under arbeidene, ikke rauser av og spres i vannmassene.
3. Avvanning av muddermassene skal foregå slik at avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder begrenses i størst mulig grad. Overskuddsvannet fra avvanningen skal ledes til samme resipient der sedimentene er mudret og innenfor tiltaksområdet (omsluttet av siltgardin).
4. Det skal utføres visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdet. Kontrollen skal gjennomføres før arbeidene starter samt under arbeidene. Kontrollen skal gjennomføres med jevne mellomrom og loggføres. Tiltakshaver skal ta bilder under tiltaksgjennomføring for å dokumentere partikkelkontroll. Fotodokumentasjon på partikkelkontroll skal legges ved sluttrapporten.

5. Arbeidet skal utføres på en slik måte at det i minst mulig grad volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres og Fylkesmannen varsles.

6. Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4.

7. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten inntil tiltaket er avsluttet.

8. Før tiltaket iverksettes og minimum en uke før skal det gis beskjed til Fylkesmannen om dato for oppstart, samt hvem som er ansvarlig entreprenør. Det kan varsles med enkel e-post med saksnummer til fmagpost@fylkesmannen.no. Fylkesmannen kan føre tilsyn under arbeidene.

9. Dersom det viser seg at muddermasser er av en slik karakter at arbeidene medfører alvorlige miljømessige problemer, tar vi forbehold om at arbeidene skal stanses, og at saken blir vurdert på nytt.

10. Tiltaket skal ikke gjennomføres i tidsrommet fra 15. mai til 15. september.

11. Fylkesmannen skal ha rapport om arbeidet som er utført, innen seks uker etter at det er avsluttet. I rapporten skal det dokumenteres at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Eventuelle avvik skal begrunnes. Rapport skjema følger vedlagt.

12. Tillatelsen er gjeldende i to år f.o.m vedtaksdato.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til Norsk maritimt museum ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

6 Ansvarsforhold

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshavere, Bent Thorvald Gerner og Nina Wiencke Gerner, er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshavere for ansvaret for innhenting av tillatelser etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshavere er selv ansvarlige i forhold til andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

7 Erstatningsansvar og klageadgang

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. §§ 10 og 17 i forurensningsloven.

Dere kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet dere mottok dette brevet. En eventuell klage skal sendes til Fylkesmannen i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggruppetleder forurensning
Miljøvernavdelingen

Liudmila Pechinkina
rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Klageskjema
- 2 Rapportkjema

Mottakere:

Nina Wiencke Gerner	Presterud Alle 7	1357	BEKKESTUA
Bent Thorvald Gerner	Presterud Alle 7	1357	Bekkestua

Kopi til:

Atle Haugenes	Høyåshei 4 B	4812	KONGSHAVN
Elling Vidar Andersen	Sandøykilen 10	4915	Vestre Sandøya
Tor Inge Haugenes	Skareveien 113	4812	Kongshavn
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Naturvernforbundet i Agder	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Judith Anette Haugenes	Skareveien 113	4812	Kongshavn
Jan Olav Hovet	Observatorie Terrasse 10 A	0270	Oslo
Wencke Elisabeth Hovet	Mellbyedalen 8	0287	Oslo